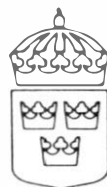

Motion till riksdagen

1987/88:Jo6

av Roland Sundgren m. fl. (s)

med anledning av prop. 1987/88:128 om
miljöförbättrande åtgärder i jordbruket, m. m.

Mot.
1987/88
Jo6-13

Riksdagen beslutade år 1985 om nya riktlinjer för livsmedelspolitiken. Huvudmålet för livsmedelspolitiken är att trygga landets livsmedelsförsörjning såväl i fred som under avspärning och krig. Som likställda mål angavs också konsumenternas tillgång till livsmedel av god kvalitet till rimliga priser och att jordbrukarna får en med andra jämförbara grupper likvärdig standard. Dessutom skall verksamheten i livsmedelskedjans alla led bedrivas så effektivt och rationellt som möjligt samtidigt som hänsyn tas till kravet på en god miljö och till behovet av en långsiktig och planerad hushållning med våra naturresurser.

Livsmedlens kvalitet och betydelse för människors hälsa har kommit i förgrunden under de senaste åren. Livsmedelspolitiska program har utarbetats av såväl konsumentkooperationen som fackförbund på LO-sidan och TCO. Som en viktig kvalitetsaspekt har framhållits närheten såväl till producent som till förädling av vissa produkter. Det är viktigt att förkorta transporterna på produkter som grönsaker, bröd och även animalieprodukter. Då det gäller animalieprodukter framhålls lokal uppfödning, produktionsmetoder och distributionsformer som betydelsefulla.

Om vi skall nå huvudmålen med vår livsmedelspolitik, dvs. att på ett bra sätt trygga livsmedelsförsörjningen i hela landet och skapa bästa möjliga miljö för framställandet av våra livsmedel, måste vi få till stånd en bättre regional spridning av livsmedelsproduktionen. Animalieproduktionen måste spridas jämnare över landet. Därmed kan man minska främst kväveläckaget genom en förbättrad gödselhantering och åstadkomma att större andelar åkermark kan vara bevuxna under såväl höst som vår genom ett annat utnyttjande av arealen särskilt i mycket spannmålsintensiva jordbrukstrakter. Det innebär mindre transportsträckor med bil, vilket också är av betydelse för miljön.

Västmanland och Mälardalen har ett kraftigt rationaliserat jordbruk med stora spannmålsöverskott. Det innebär en miljöbelastning samtidigt som det hotar kulturlandskapets utveckling. För att bibehålla attraktionskraften hos Mälardalen krävs att hagar och betesmarker hålls i hävd. För detta behövs betesdjur. Även i de västmanländska slättbygderna måste vi ha fler djur för att förhindra kväveutlakningen. Västmanland är det län som vid sidan av Värmland har den lägsta andelen nötkreatur i landet. Västmanland är också det län som i dag har den högsta procenten spannmålsproducerade arealer i träda.

Åtgärder måste vidtas för att minska den kraftiga obalansen i djurupp-

födning mellan södra Sverige och bl. a. områden som Mälardalen. Dessa områden i Mellansverige är också befolkningsmässigt expansiva, vilket innebär en ökad närhet till konsumenterna.

I denna obalanssituation beslutar Farmek att avveckla sin anläggning i Västerås. Anledningen är bl. a. den minskade tillgången på slaktdjur. Detta är med tanke på miljö och livsmedelskvalitet alldeles fel väg. Det grundläggande problemet är att det västmanländska jordbruket har för litet nötkreatur och svin. Det är detta som skall åtgärdas. Producentkooperationens åtgärder att lägga ned slakteri- och charkuterianläggningarna i Västerås, och även den planerade nedläggningen av mejeriet i Västerås, syftar till att ytterligare reducera den redan nu låga djuruppfödningen i länet. Detta stämmer inte med de livsmedelspolitiska målen.

Dessutom innebär det längre transporter med djur. Centraliseringen av slakterier, charkuterifabriker och mejerier blir en konsekvens av den obalans som råder i landet mellan södra Sverige och övriga landet då det gäller djuruppfödning.

Åtgärder bör därför inte minst ur miljösynpunkt vidtas för att få en bättre spridning av djuruppfödningen i landet. De stora djurbesättningarna i södra Sverige bidrar till övergödning av vattendrag och havsvikar. De för små djurbesättningarna i Mälardalen ökar kväveutlakningen från åkermarken och förstör kulturlandskapet genom att exempelvis naturliga betes- och slåttermarker hotas att försvinna. Gödselhanteringen försvåras. Denna obalans i kreatursuppfödningen medför i slakteri- och förädlingsleden ökade transporter, vilket i sin tur bidrar till luftföroreningar och trängsel på våra vägar.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet, från miljö- och livsmedelskvalitetssynpunkter, av en mer balanserad spridning av vegetabilie- och animalieproduktionen inom landet.

Stockholm den 23 mars 1988

Roland Sundgren (s)

Olle Göransson (s)

Berit Oscarsson (s)

Göran Magnusson (s)

Yngve Wernersson (s)

Margareta Hemmingsson (s)